

تحلیل وضعیت همه گیری کووید-۱۹ در کشور و استان هادر ۱۳ خرداد ۱۴۰۰

با توجه به شواهد زیر، و البته با توجه به سطح شواهد (level of evidence)،

- (۱) واریانت هندی در بعضی استان های جنوب شرقی و نیز در استان تهران sequencing شده است (منبع ج، د)،
- (۲) روند سریع افزایش بستری در تعدادی از استان های جنوب شرق و شرق کشور و همچنین افزایش بستری در بعضی استان های دیگر (مانند استان مرکزی) (منبع الف)،
- (۳) نظرات ابراز شده توسط تعدادی از معاونین وزارت بهداشت و اپیدمیولوژیست ها در مورد زمان احتمالی و خصوصیات موج پنجم: در چند هفته تا چند ماه آینده، با احتمال شروع از جنوب و یا شرق کشور، با احتمال شروع انفجاری و دخیل بودن واریانت هندی، و وابستگی زمان شروع به این که برآیند عوامل موثر مثبت و منفی چقدر به نفع شروع زودتر، و شیب و ارتفاع بیشتر باشد یا چقدر به نفع شروع دیرتر، و شیب و ارتفاع کمتر باشد (منبع ج، د)،
- (۴) پیشبینی مدل های بین المللی بروز شونده در مورد روند همه گیری در ماه های آینده (منبع ب)،

محتمل ترین نتیجه می تواند این باشد که:

- (۱) افزایش سریع بستری در بعضی از استان های جنوب شرق و شرق (به ویژه هرمزگان، سیستان و بلوچستان، کرمان و جنوب شرقی کرمان، خراسان جنوبی، و تا حد کمتری بوشهر، خراسان رضوی، خراسان شمالی، گلستان) و نیز افزایش بستری در بعضی استان های دیگر (مانند استان مرکزی و آذربایجان غربی) در نیمه دوم خرداد و در تیر ماه در حال شروع است یا شروع خواهد شد،
- (۲) و هر قدر که اقدامات محدود کننده گسترش همه گیری با راندمان بیشتر انجام شوند، از گسترش وسیع و زیاد بیماری به سایر استان ها و کل کشور بیشتر پیشگیری خواهد شد و سرعت افزایش و ارتفاع نهایی موج در استان های درگیر کمتر خواهد بود،
- (۳) ولی هر قدر که اقدامات محدود کننده گسترش همه گیری با راندمان کمتر انجام شوند، سرعت افزایش و ارتفاع نهایی موج در استان های درگیر بیشتر خواهد شد، موج بیماری به استان های بیشتری گسترش پیدا خواهد کرد، و ارتفاع موج در سطح کشور ممکن است از امواج قبلی بیشتر شود.

اقدامات محدود کننده گسترش همه گیری: با توجه به افزایش فزاینده موارد بستری در تعدادی از استان های جنوب شرقی و شرق کشور همراه با شواهد مشابهی در برخی از استان های مرکزی، لازم است اقدامات کنترلی در این استان ها بسیار جدی گرفته شود، از جمله اطلاع رسانی به مردم در مورد روند پیش رو، کاهش دادن رفت و آمدها در درون استان های درگیر و محدود کردن ارتباط این استان ها با سایر استان های کشور. این اقدام ها می تواند تا حدی در کند کردن سرعت پیشرفت و شیب افزایش موارد و گسترش آن به سایر استان ها موثر باشد و توان نظام درمانی برای پاسخ گویی به مراجعان

را حفظ نماید. تاخیر در محدود سازی فعالیت واحدهای اقتصادی و رفت و آمدهای غیر ضروری افراد، می تواند علاوه بر افزایش موارد ابتلا و بستری و مرگ، نهایتا خسارت اقتصادی بیشتری را متوجه شهرها و استان های درگیر نماید. از آنجایی که احتمال دارد سویه غالب در این مورد، واریانت های با قابلیت انتقال سریع تر به ویژه واریانت شناسایی شده در هند (B.1.617) باشد، لازم است از یک طرف برای سورویلانس واریانت ها (sequencing)، اقدامات بیشتری در زمینه سکونسنینگ نمونه ها در استان های با روند افزایشده صورت گیرد و از طرف دیگر، تمامی کشور باید آمادگی مقابله سریع تر با طغیان موارد بیماری، هم از نظر اقدامات کنترلی و کاهش آمد و رفت ها و هم از نظر آمادگی بیمارستان ها را داشته باشد. همزمان با این اقدامات، نباید از گسترش واکسیناسیون همراه با رعایت اولویت بندی افراد پرخطر غافل شد. گسترش سریع تر واکسیناسیون به روستا ها، شهرستان ها و استان های درگیر تر اقدامی است که در بعضی از کشور ها تجربه شده است.

مدل های بین المللی بروز شونده (شامل IHME ، Imperial college ، و چهار مدل دیگر) از داده های استانی بی خبر و نا آگاه هستند و اگر مدل های استانی بروز شونده وجود داشته باشند، احتمال زیادی هست که بتوانند افزایش های آینده را در سطح استان هایی که زودتر درگیر خواهند شد و قبل از این که بیماری به سایر استان ها گسترش پیدا کند پیشبینی کنند و زمان بیشتری در اختیار تصمیم گیران قرار دهند که اقداماتی انجام دهند که بیماری در همان استان های اولیه نیز کمتر گسترش یابد و به استان های دیگر و یا کل کشور کشیده نشود.